

DEJAN AJDAČIĆ

Uniwersytet w Kijowie, Ukraina
dejajd@gmail.com

Fantastička preobraženja tela u erotskoj prozi savremenih slovenskih autora (Viničuk, Jastrun, Aćin, Goralik i Kuznjecov)

Erotska fantastika i fantastička erotika na slikama od Boša, Goje, Hans Baldung Grina i Fislija do Dalija, Ernsta i Magrita pokazuju neočekivane poglede na erotske želje, zadovoljstva i strahove. Manje je velikih pripovednih dela sa čudesnim opisima telesne ljubavi, što navodi na pomisao da je spoj fantastike i erotike bliži slikarstvu no pripovedanju. Fantastička slika najpre zbunjuje, a potom očarava otkrivanjem prikriivenih veza stvarnosti i fantastikom prevaziđene stvarnosti. U likovnoj fantastici slika je u vremenskim okvirima dovršena i neizmenljiva, pa su vizualno iskazane metafore o erotici prepuštene asocijacijama gledalaca bez naknadnih uplitanja autora. Metafore sa erotskim značenjem u proznoj erotskoj fantastici funkcioniše na drugi, naratizovan način, budući da se figurativni sloj značenja oblikuje tokom cele naracije. Valjalo bi stoga najpre osmotriti kako funkcioniše metafora kao sredstvo iskazivanja prenesenog značenja u složeno organizovanoj strukturi teksta.

Metafore koje se u opisu junaka i njegovog sveta u pripovednom tekstu višestruko prepliću gradeći metaforičko-simbolički sistem, ugrađuju se kao deo tog sistema u motivsko-narativne strukture teksta. Takva, produženo-nadgrađena metafora u metaforičko-simboličkom sistemu ima oblikotvornu ulogu u fantastičkom sazdanju erotskog sveta i asocijativne mreže povezane sa idejom teksta u svetu koji je predstavljen. Manje sistematično sa stanovišta značenja celoga teksta, metafore mogu da obuhvataju nekoliko razdvojenih metaforičkih polja koja formiraju čudesne predstave o aspektima erotskog. Najlabavije su veze metafore i naracije u slučaju metaforičkih nominacija. Figurativni nazivi seksualnih organa i činova mogu biti iskorišćeni kako u mimetičko-realističkom, tako i u fantastičkom tekstu. U realističkom tekstu ovi nazivi se koriste u običnom označavanju ili pri dosetkama, a u fantastičkom tekstu se metafora može proširiti kroz erotiza-

ciju i drugih elemenata stvarnosti. Dok je likovna erotska fantastika maksimalno zgusnuta u stapanju hronotopnih predstava i predstava bića, pripovedna fantastika češće se razdvaja na metaforizaciju bića, hronotopa ili individualnosti. Pisac izabira između različito stilski obojenih figura i upotrebljava ih kao dominantna ili uzgredna sredstva u naraciji.

(1) Erotska fantastička proza koja predstavlja seksualne dodire/veze nesrodnih, neljudskih i ljudskih bića ugrađuje u ravni fantastike metaforičku antinomiju ljudskog naspram neljudskog. Neljudsko se metaforički narativizuje kroz metaforičko-simbolički sistem demonskog, onostrano zagrobnog, životinjsko-ljudskog, mašinskog, neživo-predmetnog i dr. Neljudska svojstva bića ili okruženja mogu se ispoljavati kroz ne/nad-ljudske mogućnosti tela, preobražena ljudska tela kome su neki delovi i organi izmešteni, dodani ili refunkcionalizovani. (2) Fantastičko usredsređivanje na rajske prilike ili pogibeljne neprilike u kojima se nalaze tela obuzeta seksualnom željom ispituje čudesna prostornovremenska okruženja (hronotope) koji pogoduju ili zaprečavaju ostvarenje tih želja. Hronotopi su oblikotvorni i u opisima mističkih erotskih ili erotizovanih rituala čiji je cilj podsticanje požude ili iskušavanje nasladom. (3) Erotska fantastika drukčije personalizacije zasniva se na razdeljivanju subjekta na telesne i psihičke činioce, preoblikovanju predstava o unutrašnjem i spoljnjem svetu u seksu. Takva fantastika ispituje razlomljeni i višestruki identitet čoveka prema svojoj telesnosti, razmatra subjektivnost samoga tela u odnosu na osobu kojoj pripada kroz metaforičko-simbolički sistem razdeljivanja personalnosti. Erotskoj fantastici koja se bavi identitetima pripadaju i tekstovi koji polaze od mističkog stapanja ljubavnika ili u motivima hermafroditizma kao iskonske rodne nerazdeljivosti.

Ovde će biti reči o predstavama o erotskom telu u fantastičkoj prozi nekoliko slovenskih autora objavljenoj početkom 21. veka. Usmeravajući pažnju na fantastiku bez vanzemaljaca i bića mitološkog porekla, ispituje se fantastički predstavljeni seksualnost čoveka. Izabrana dela ne pripadaju žanrovski obojenoj književnosti trivijalnog tona, već umetnički izbrušenoj prozi. Fantastičke predstave su analizirane u romanu *Maljva Landa* (2003)¹ ukrajinskog pisca Jurija Viničuka, romanu *Dnevnik izgnane duše* (2005)² Srbina Jovice Aćina, futurofantastičnom romanu o procvatu grube pornografije u 21. veku *Net* (2004)³ Rusa Linor Goralik i Sergeja Kuznjecova, i pripovetci *Urodziny* (Rođendan)⁴ iz zbirke *Gorący łód: 29 poważnych i niepoważnych opowiadań o miłości niemilości* (2002) Poljaka Tomaša Jastruna.

Neljudsko-ljudsko. Privlačno telo kao mamac za uništenje, ubistvo ili sakaćenje partnera javlja se u književnim predstavama demonskog erotizma. U verovanjima slovenskih naroda postoje nečista bića, kao vile, samodive,

¹ Ю. Винничук, *Мальва Ланда*, Львів 2003.

² J. Aćin, *Dnevnik izgnane duše*, Beograd 2005.

³ Л. Горалик, С. Кузнецов, *Нет*, Санкт-Петербург 2004.

⁴ T. Jastrun, *Urodziny*, [u:] istog pisca, *Gorący łód: 29 poważnych i niepoważnych opowiadań o miłości niemilości*, Warszawa 2002.

rusalke, koje privlače mladiće da bi ih ubile. Njihova privlačna tela predstavljaju zamku koja neoprezne odvodi u smrt. U demonološkim legendama ne javljaju se elementi erotike, već nagoveštaji erotskih iskušenja.

Ukrajinski pisac Jurij Viničuk, antologičar fantastike, autor gotsko-fantastičkih, i erotskih proza spojio je elemente fantazmagorične i avanturističke proze sa naglašenim erotskim elementima. U romanu *Maljva Landa* on gradi nekoliko situacija u kojima privlačne, ali demonske ljubavnice zavode glavnog junaka Bumbljakeviča. U ovim scenama Viničuk se majstorski poigrava sa fantastikom preobražavanja i razotkrivanja prave prirode demonske ljubavnice. Kada Bumbljakevič na početku svojih lutanja izlazi iz sobe u palati knjeginje, na terasi ga sačekuje polu devojčiča, polu devojka veoma izazovnog ponašanja koja traži da je pomiluje. Bumbljakevič joj ne veruje da je mrtva, kako ona tvrdi, a da bi ga uverila ona se u jednom trenu pretvara u nakazan trup koji ostavlja smrdljivi trag na ruci gosta. Posle preobraženja, ona gubi privlačan izgled, a sluz između nogu koja je obećavala zadovoljstvo se pretvara u odvratnu, smrdljivu materiju koja potvrđuje demonsku prirodu devojčice. Samo privremeno pretvorivši se u privlačno stvorenje da bi privukla žrtvu, ona se pokazuje u svojoj pravoj prirodi. Crtom infantilizma Viničuk motiviše i „opravdava” preuranjeno razotkrivanje devojčičine prave prirode — njena želja da razuveri junaka da je doista mrtva, jača je od želje da ga ubije. Kasnije Bumbljakeviču potvrđuju da taj privid odvodi ljude u smrt.

Romanopisac prikazuje i druge erotske situacije koje se pretvaraju u košmarne pretnje po život junaka. Na brodu koji plovi Morem boršča — Bumbljakevič u brodskoj kabini počinje da vodi ljubav sa svojom pratilicom Fruzjom kada ona gubi svoj ljudski oblik — jezik joj se cepa na dva dela i pretvara u srebrno ružičasti riblji rep, iz ispalog oka provaljuje riba koja rže kao konj i klačka zubima, dok joj se telo u grčevima pretvara u vodene biljke. Fruzja je jela meso umiruće rusalke koja na samrti peva, a Bumbljakevič nije, što ga je spaslo od kobnog preobraženja i groteskno opisane smrti.

Posle ljubavnih zagrljaja sa nevestom Olunjom, Bumbljakeviča neodoljivo privlači i trup sa glavom Malvine (Godina mertvyh). Žudnja glavnog junaka je jača od opreza, očigledne opasnosti i straha od pokojnika.

Відчув, як її тіло спроквола нагрівається, як проникає туди живлюще полум'я і засвічує її зсередини, як підносяться її перса, бубнявляють піптики, як стегна її замикаються над ним і гойдають усе гойдливіше, змушуючи підкоритись тільки їм, стати їхнім невільником, падати з ними наосліп у прірву найглибшу і випірнати із ними на поверхню, як стає усе пекучішим і захланнішим пекло її тіла [...]. Та при тому всьому руки її все ж важко було назвати руками живої людини, все, що вона чинила, чинила в химерному стані сомнамбулізму, з кам'яним виразом обличчя, без жодного згуку з вуст, наче механічна лялька, запрограмована саме на такі, а не на інші рухи. Обриси її вуст не змінювалися, хоч він і торкався їх у припливі почуттів своїми вустами. Вони не приймали його, і було, відчуття, що цілує манекен. Живою можна було визнати хіба лише нижню половину її тіла, та й то не всю, бо такі не мав певности, чи це панна підгойдує його, чи просто пружини ліжка...

О панно, ви мовчите, і мені робиться страшно, що ви мертва. Адже ж ви не мертва, правда? Я не вірю в це. (str. 402–403)

Він рвонувся, але її ноги міцно тримали його: тепер побачив, що то вже не жарти, й цілком можливо, що його життя в небезпеці.

– Пустити мене! Пустити!

Але як він не смикався, як не звивався, а обійми покійниці не слабли. Водночас почав відчувати, як тіло її поволі холодне і як цей холод проникає і в нього. Та що найдивніше: навіть те місце, котре ще хвилину тому було найпалкішим, стало зимніти і навіть звужуватися, мабуть, від холоду. За якийсь час він ледве чи зможе висмикнути прутня. Мусив негайно щось вчинити, поки не настане та фатальна хвилинка, коли вже всі зусилля будуть даремними.

Панна знову заплющила очі, мов даючи знак, що все вже перестало її турбувати, нічого її не хвилює, відійшла вона в світ зовсім інший [...]. І тепер він міг достукуватися до неї, мов до равлика в шкарлупці [...] її вже поруч не було, залишилось тільки холодне тіло, а він його в'язнем.

Мав бажання затопити п'ястком в це байдуже і обличчя, стиснути пальцями її горлянку, роздерти перса, але розумів, що то нічого не дасть, бо мертві болю не відчують. Міг її шматувати, кусати, різати, а все ж вона його не випустить навіть тоді, коли зогніє її м'ясо і опадє з кісток, бо й кістками своїми буде утримувати його коло себе.

А холод усе дужче і дужче опановував мертве тіло, а від цього серце пана Ціммермана стискалося од розпачу, холод пробирався в нього всіма порами, ув'язнював члени, морозив душу, мабуть, саме так об'являється приреченому пані Смерть.

Кричати не міг. Якби хтось побачив його в такій недвоязній позиції, мав би шалений скандал. Хоча скандал — це все-таки ліпше, ніж смерть. (str. 404)

Trup topao i živ samo u karličnom pojasu, počinje da se hladi preteći da ubije junaka. Neoprezna strast vodi junaka na rub smrti, ali se on oslobađa vampirske ljubavnice. U Viničukovoj oniričko-fantazmagoričnoj slici sveta demonske crte erotizma poseduju žene čiji se likovi oblikuju u spoju gotskih motiva užasa i erotske literature. Ali tamo gde su se pisci koji inspirišu Viničuka zaustavljali, on produžava i upravo tu nadgrađuje prethodnu tradiciju. U njegovom pripovedanju o demonskom erotizmu vidna je i humorno groteskna nota, koja je daleka od erotske trivijalne proze.

Na samom početku romana *Maljva Landa* Jurija Viničuka, glavni junak je stidljivi muškarac koji tek u onirički ocrtanom svetu velikog smetlišta postaje objekt opsade nezasiťih ljubavnica. On opravdava njihova oćekivanja. U izgledu većine partnerki Bumbljakevića postoji neskladan spoj nekog telesnog nedostatka ili izrazite ružnoće sa oćaravajućom lepotom nekog drugog dela tela. Tako pisac samerava ulogu lepote kao erotskog izazova i odsustva lepote kao prepreke. Najpre njega progone tri sestre kepeci, tri požudna kostura prevučena kožom sa prelepom kosom, potom Bumbljakević vodi ljubav sa Lutecijom prelepog tela i perikom sakrivene muške glave. Potom mu noćno zadovoljstvo pruža Adolfinu, otsećena predivna glava bez tela, a počinje da vodi ljubav i sa prelepom Maljvom Landom koja se ispostavlja da je trup. Bumbljakevićevo telo uvek doživljava nasladu, ali Vinićuk pored te naslade opisuje i psihološke nelagode junaka.

Kada se proza fantastički otrgne od mimetičkog prikazivanja, lanci kojim je narativna vizija vezana za realnost su čvršći, jer čitaoca treba tokom čitavog pripovedanja, odnosno vremena omeđenog radnjom, uveravati u moguće postojanje fikcionalizovane čudesne stvarnosti. Iskustvo vezuje čitaoca za poznato i modeluje njegovo očekivanje blisko realnosti, ali Viničuk ume da pronade ravnotežu između realnosti i onostrane realnosti.

U pripovetci *Rodendan* iz zbirke *Gorący lód* poljskog pesnika, esejiste i pripovedača Tomaša Jastruna, udovica posmatra u svom domu ogromni akt na kome je naslikan njen mrtvi muž, planinar koji se nikada nije vratio iz alpinističke ekspedicije. Kada se pogladi po intimnim delovima, učini joj se da na slici mužev organ počinje da se menja. Usamljenost glavne junakinje pripovedač ispituje kroz njenu sumnju da joj se takva promena samo pričinila. Njene sumnje ne samo da ne nestaju, već se potvrđuju, pa ona uprkos stidljivosti i bojažljivoj usamljenosti želi sa nekim da podeli svoju nevericu. Ženu intrigira i neobjašnjiva sličnost devojčice na slici koja posmatra muškarca sa njenim izgledom u detinjstvu. Nju kopka kako je umetnik dobio, ona veruje, njenu dečiju fotografiju, te pronalazi telefon umetnika i poziva ga u goste. Iznenaden takvim pozivom, slikar i nekadašnji prijatelj, obećava udovici da će doći. U poseti lepuškastoj i još uvek svežoj, ali usamljenoj ženi, u razgovoru o mogućnosti promene na slici, uz blagu ironiju, slikar počinje da razgleda akt. Sam predmet razgovora erotizuje atmosferu, ali domaćica i gost ne dolaze do ljubavnog odnosa. Motiv oživljavanja neživog predmeta sa slike u Jastrunovoj priči je povod da se čitaocu predstavi emotivni i skućeni erotski svet junakinje i prikaže njena potreba odstupi od seksualne neaktivnosti.

Personalizacija polnih organa predstavlja čin njihovog tobožnjeg odvajanja i osamostaljenja od tela kome pripadaju, uz pridavanje svojstava samostalnih, posebnih bića sa svojim psihičkim crtama, voljom i imenom. Personalizacijom se polni organi razdvajaju od ličnosti i tela osobe kojoj pripadaju, te se ona i druge osobe prema personalizovanim organima odnose kao prema posebnim bićima. Najjednostavniji vid personalizacije genitalija čini njihovo nazivanje ličnim imenom. Takvo nazivanje je izazvano osećanjem razdvojenosti organa od tela, ali ga i jezički utvrđuje, dajući mogućnosti daljeg razvijanja priče o njihovim odnosima. U književnosti se personalizacija polnih organa koristi u opisima erotske igre ljubavnika uvođenjem novog lica na polje žudnje i zadovoljstva, kao i u razmatranju suštinske razdvojenosti ne-erotske i erotske ličnosti čoveka.

Jurij Viničuk prikazuje Bumbljakeviča i Fruzju u ljubavnom odnosu koji za oboje predstavlja gubitak nevinosti. Ljubavnica govori:

До Князя Мороку! Я впізнала його! Князю мій! Прийшла-м до тебе вклонитися і припасти до стіп твоїх, чекаючи на благословіння твоє, о Совершенний! О, князю моїх снів та марев! Господарю моїх темних пліснявих льохів, що бережуть зачакловані скарби! Чугайстре моїх кошлатих нетрів! Зглянься над моєю непорочністю, ввійди

у мене, мов ніж у хліб, покрай мене на плястерки, посічи мене дрібно-дрібнесенько і спожий на славу собі! (str. 122)

U kratkom romanu *Dnevnik izgnane duše* Jovice Aćina, razdvojenost ženske osobe od njenog polnog organa osamostaljenog u posebnu osobu pokazuje se kroz razliku socijalnih okvira ponašanja i neizdržne i neodložne potrebe koje ih dele. „Ono njeno”. Predstave o telu koje doživljava erotsko zadovoljstvo u Aćinovom romanu je oneobičajeno izmeštanjem govora o fiziologiji zadovoljstva u ravan psihologije druge osobe koja ne razume u potpunosti prirodu žudnje i zadovoljstva, ali je sklona da Evici pomogne u njenim prohtevima.

Erotski život je u Aćinovom romanu predstavljen u vidu dnevnčkih zapisa Eve, gimnazijske profesorke, tridesetogodišnje žene koja je poginula, po belešci priređivača, u saobraćajnoj nesreći u martu 1999. godine. Junakinja, koja voli filozofiju i matematiku, ima psa Đoku, živela je sa već pokojnim Adamom, a potom nekim kurvarem Markom. Ona otvoreno opisuje svoj seksualni život, uključujući i sećanje na silovanje, žudnju, različite veze, samozadovoljavanje i dr. U predgovoru autora, Aćin navodi da je prva, časopisna verzija izdanja romana nosila naslov *Dnevnik vagine*. I doista, u dnevniku Eve opisuju se preživljavanja Evine „sestre”, „bliznakinje” Evice koja Evi predstavlja najbližu „osobu”. Personalizacija Evice — vagine, izvedene je dosledno, uz piščevo oslanjanje na razmišljanja i sagledavanja žene. Žena Eva ne zna sve o Evici, ali se pita kakvi su njihovi međusobni odnosi. Nju interesuje ko je razumniji, grešniji, poželjniji — ona ili njena (vagina) Evica. Aćin tokom pripovedanja stalno navodi čitaoca barem na dvojno čitanje — razumevanje Evice kao ženskog polnog organa i Evice kao osobe sa samostalnim životom. Njegova metaforizacija se oslanja dakle na figurativnom građenju vagine kao osobe. I iz takvog pristupa proizlaze i mogućnosti preispitivanja autonomije, volje, osećajnosti, moralnosti ljudske osobe i organa koji otelotvoruje žudnju i seksualni život.

Aćin personalizuje u romanu i falus — u beleškama ribolovca iz fascikle „Izdajnik” koju Evi daje njen prijatelj.

Kad te zovem, nema te, manji si od makovog zrna. A kada bih ja da spavam, ti ustaješ i sumanuto bdiš. Naprežeš se, bato, suviše se napinješ, pući ćeš. Uvrnut si na jednu stranu. U stvari si šiljoglav i tupoglav, istovremeno. Blesav si kao da ti neko golim dupetom sedi na licu. Onda ti krv navalili u glavudžu i posrče ti svu pamet. (str. 40)

Priča o kućnom psu, Đoki takođe se može čitati kao personalizovano opisanje muškog organa, što se u srpskom oslanja i na njegove žargonsko nazivanje. Đoka se umiljava, trlja, njuška Evicu vrdajući stražnjicom, pribija uz Evicu, rasplavljuje, skače i liže, „lapujući njene suze, sve brže, kao da hvata korak sa njenim jecanjem, počinje, rekla bih, i sam da jeca” (str. 56–58).

Postvareno telo. Svaki ljubavni čin je neponovljiv i jedinstven, čak i kada ljubavnici ponavljaju iste radnje i govore iste reči. Ruski autori Goralik i Kuznjecov u svojoj futurofantastičkoj projekciji budućnosti pretpostavljaju da će napredak tehnologije sredinom 21. veka, omogućiti stvaranje ponovljivog i umnoživog zapi-

sa seksualnog odnosa koji će porno industrija ponuditi klijentima. Takva suštinska promena predstava o ljubavnom odnosu osvetljena je kroz psihološku perspektivu aktera i socijalne projekcije burnog širenja industrije porno biona. Polazeći od brzih promena u tehnici zapisa i njihove reprodukcije, autori fikcionalizuju postojanje ponovljivog zapisa seksualnih odnosa i sredstava za reprodukciju pri kojoj se doživljava ono što je doživljavala osoba pri snimanju zapisa. Kako je tehnika budućnosti ovladala industrijskom proizvodnjom u uslovima masovne potrošnje takvih pornografskih zapisa, odvija se borba između tvorca sadističkih zapisa i zaštitnika reda.

Potruga za drukčijim, figurativnim govorom o seksu i polnim organima zasniva se na drukčijem nazivanju i eksteriorizaciji unutrašnjih preživljavanja posredstvom mreže asocijacija sa predmetima ili pojavama spoljnog sveta. Vekovima korišćene retoričke figure u govoru u erotskom, u bliskoj budućnosti mogu biti konačno i višestruko izmešteni iz prvobitne intimnosti čovekovog doživljaja, doživljaja koji pripada i unutrašnjem svetu, i njegovim ispoljavanjima na telu kao granici unutrašnjeg i spoljašnjeg sveta. Neke od stilskih figura telesnosti sada mogu biti realno opredmećene, postvarene kao intervencije na ljudskom telu. Danas je, po viđenjima pobornika transhumanizma, prirodnom evolucijom stvoreno telo čoveka prevaziđeno i zastarelo. Da bi se željeno novo telo udaljilo od tela čoveka kakvo je napravila priroda i steklo nova svojstva i mogućnosti, na telu „zastarelog” čoveka se moraju vršiti promene, naučno-biološke intervencije koje će nadmašiti čovekove sposobnosti date prirodom.

Genetički inženjering, bio i nanotehnologije, razvoj kibertehnologija čoveku nude uz pomoć tehničkih pomagala realno proširenje moći, pa nekadašnje metafore postaju ostvarive u stvarnosti. Ako su nekada metafore bile jezikom posredovano sredstvo iskazivanja želje za moć, u nemoći da se stvarnost doživi, to danas i u oblasti ljubavno erotskog života metafora više nije nužno iskaz želje za moć koja je ostvariva samo u jeziku, jer se danas metafore postvaruju. Ako je nekada žena nazvana u ljubavi tigricom označavala strasnu ljubavnicu, to u projekciji budućnosti genskim intervencijama biće moguće dodati životinjske crte i impulse. Ako je nekada „čovek mašina” bila metafora o čoveku u vlasti mehaničkih sila kojima je moguće upravljati, buduće seksualne proteze i mehaničko-digitalni ili mehaničko-hormonski implantati neće više biti metafore, već će imati značenje realnih predmeta. Maštarije o eliksiru seksualnih moći i afrodisijacima koji obezbeđuju ludu potenciju starcima postale su izlišne posle otkrića viagre. Nekada nezamisliva promena pola postala je moguća, a verovatno će plastični hirurzi moći da zadovolje hirove rasmusnih klijenata i umnože broj njihovih polnih organa. Težnja da se metafori oduzme asocijativnost ostvaruje se uništenjem imaginativnog nasleđa na kome je ona vekovima oblikovana, te pretvaranjem metafora minulih epoha u stvarnost. Takva postvarenja nekadašnjih metafora seksualnog tela počela su da oblikuju i stvarna tela u stvarnom životu. Nepotpunost koja proizilazi iz osećanja da je drugde bolje, da je drugom

bolje, da je sa drugima bolje, ukazuje na nerazrešene egzistencijalne muke, čije se rešenje traži u fizičkom i postvarenom svetu. Ruski autori prikazuju morfirana tela ljudi sa životinjskim organima koji daju pečat egzibicionističke jedinstvenosti u službi seksualnih izazova:

вот та девочка-клубочек — шуршит чешуей, помавает раздвоенным языком, — можно бы даже к ней подкатится, как раз сейчас хочется нового, может, даже и не шерсть, может, вот эта теплая и сухая змейная шкурка. (str. 11)

Язык раздвигает складки плоти касается ноющего от возбуждения клитора, бедра покальвают острые края жабр, — ааааххх, въехать пальцами в его волосы, колышущиеся под водой, как водоросли, сжать кулак, царапнув ногтем крутой лоб, зануть от удовольствия, — горячие волны по плечам, горячие волны по телу. (str. 14)

о господи, у нее два ряда грудей вдоль живота, по три груди в каждом, — и три, соответственно, декольте. И ни одного лифчика. (str. 117)

U romanu Kuznjecova i Goralik *Net* telo gubi svoju celovitost tako što se po volji svojih vlasnika transformiše u neko drukčije telo. Fiksacija na određene organe u izgledu samosazdavajućeg postčoveka dovodi do toga da je prirodno telo rasparčano na delove nejednake vrednosti. Tačka gledišta osobe koja želi promeniti svoj izgled počiva na pravu i slobodi da se menja izgled u pravcu isprobavanja, smelog ispitivanja, ostavljanja utiska na druge. Ali izazvana potraga za identitetom kao postvarenom metaforom nije individualna potraga, već manipulacija individualnim identitetom koju sa korišću za sebe moćne grupe izvode uz veštinu manipulatora vrednostima i idealima.

* * *

Erotska fantastika savremenih slovenskih pripovedača Aćina, Viničuka, Jastruna, Kuznjecova i Goralik pripada različitim tipovima fantastike. Futurofantastika kriminalno-erotskog romana ruskih autora zasnovana je na ukrštanju nekoliko pretpostavki. Ljudi budućnosti će radi veće erotske privlačnosti menjati svoje telo, opsednuti seksom uz postojanje zapisa seksualnih doživljaja zainteresovace se i za sadističke zapise, oko kojih se sukobljavaju njihovi tvorci i čuvari zakona. Metaforičko-simbolički sistem proizlazi iz pretvaranja dve antinomije neljudsko-ljudskog u spoj ljudskog i post-ljudskog. Antinomije životinjsko — ljudsko i sadističko-neljudsko — ljudsko, u tekstu romana su izraz potrage za udaljavanjem od čoveka prethodnih epoha i promene njegovog stava prema seksu minulih epoha. Postvarenjem nekadašnjih metafora u označavanju nenormalnog seksa javljaju se u realnosti postvarene metafore poželjnog seksa.

Aćinov roman u vidu fikcionalnog dnevnika sa dodacima i okvirnim uvođenjem i pogovorom priređivača, zasnovan je na produženo-nadgrađenoj metafori o razdvojenosti erotskog tela od ljudske osobe. U fikcionalnom vremenu dnevnika zapisa pisac koristi sadašnje vreme, navodeći tako čitaocima da opisane do-

gađaje i preživljavanja shvataju kao savremenu ili svezremenu priču. Aćin kroz zapise gimnazijske profesorke Eve i njene Evice ispituje identitet erotskog tela van vremena.

Avanturističko-gotsko-erotski roman u fantastičko-oniričkom okviru sa parodijski obojenim elementima obrazovno-erotskog romana u delu Jurija Viničuka spaja mnoštvo žanrova zasnovanih na fantastičkoj uslovnosti da je svet odbačenih stvari, znanja i veština ne samo mnogo bogatiji od stvarnog sveta, već svojim žiteljima daruje duži životni vek. Iskustva glavnog junaka u susretu sa neobičnim ili neverovatnim ljubavnicima poučavaju čitaoca da je raznolikost izazovna, a da odsustvo predrasuda prema naizgled odbojnim bićima donosi zadovoljstva.

Priča Tomaša Jastruna polazi od motiva oživljavanja nežive slike muškog organa. Sižejno nadgrađena metafora-simbol o oživljenoj slici, organu vraća život odsutnog, mrtvog uzora, ali ta je slika tek podsticaj za ocrtavanje svesnih i pod-svesnih erotskih želja glavne junakinje.

Različiti metaforičko-simbolički sistemi nad kojima se nadgrađuju značenja potvrđuju da je metaforika Erosa, i njeno pripovedno preispitivanje ponudilo veće iskaze o ljudskoj seksualnosti.

Fantastic transformations of the body in erotic literature of contemporary Slavic authors (Vinichuk, Jastrun, Aćin, Goralik and Kuznecov)

Summary

The author analyses the fantastic transformations of the body in the contemporary erotic Slavic prose — the novel *Malva Landa* (2003) by Ukrainian writer Jurij Vinichuk, the short novel *Dnevnik izgnane duše* (2005) by Serb Jovica Aćin, the novel *Net* (2004) by Russians Linor Goralik i Sergej Kuznecov, stories *Gorący lód* (2002) by Polish author Tomasz Jastrun. The erotic fantastic prose of these authors presents the literary view of desired and unperfect body, demonic disembodiment, metaphors of animal and human body.

Keywords: erotic literature, fantastic Slavic literature, sex, metaphor, desire, fantastic body, animal body, human body, transformations, demonic desire.